

ת"פ (ראשון לציון) 39595-05-21 - מדינת ישראל נ' פלוני

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 39595-05-21 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט אבי וסטרמן

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
ב"כ המאשימה -

נגד

הנאשם
פלוני
ב"כ הנאשם - עו"ד רועי בראונר

גזר דין

כתב האישום המתוקן

1. ביום 2.7.24 הורשע הנאשם לפי הודאתו בכתב אישום מתוקן האוחז שלושה אישומים. לפי החלק הכללי בכתב האישום, הנאשם והמתלוננת היו בני זוג נשואים במועדים הרלוונטיים.

במסגרת האישום הראשון הורשע הנאשם בעבירות של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין או החוק), ואיומים לפי סעיף 192 לחוק. ביום 13.10.19 שהו הנאשם והמתלוננת בביתם, נתגלע ויכוח ביניהם, הנאשם החל לקלל את המתלוננת, ובהמשך בעט בידה השמאלית וכן אמר לה: "חכי מה אני אעשה לך, תזהרי ממני, אני לא אותר לך, תלכי מהבית". כתוצאה מן התקיפה נגרמו למתלוננת כאבים במישוש בכף יד שמאל.

במסגרת האישום השלישי הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון תקיפה סתם - בן זוג, לפי סעיפים 382(ב) ו-25 לחוק העונשין. ביום 25.11.18, בעת ששהו הנאשם והמתלוננת בביתם, ניסה הנאשם לתקוף את המתלוננת בכך שזרק לעברה כיסא.

במסגרת האישום הרביעי הורשע הנאשם בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 382(ג) לחוק. ביום 13.11.18 הגיע הנאשם לבית ותקף את המתלוננת ששהתה בו בכך שזרק עליה קרש גיהוץ ופגע בידה השמאלית; כתוצאה מהתקיפה נגרם למתלוננת שבר באגודל ידה השמאלית.

2. על יסוד הסכמת הצדדים הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו.

תסקיר שירות המבחן

3. הנאשם בן 74, גרוש ואב לשני בנים בוגרים, מוכר כנכה בשיעור של 100%. ממסמכים רפואיים שהציג עולה כי הוא סובל ממחלת לב כלילית מאז שנת 1995, כשלאורך השנים חלה החמרה במצבו; על רקע זה גם פרש פרישה מוקדמת מעבודתו. הנאשם מוכר כזכאי לשירותי סיעוד בהיקף המרבי המותר. בשנים האחרונות ישנה החמרה קשה במצבו, וכיום תוחלת חייו הצפויה סטטיסטית הינה למספר חודשים. כמו כן, אירועי דחק נפשיים עלולים לגרום לאירוע כלילי קטלני. עוד צויין בתסקיר כי הנאשם גדל בנסיבות משפחתיות מורכבות.

הנאשם מסר כי נפרד מן המתלוננת והם התגרשו בשנת 2021, ומאז אין ביניהם כל קשר. הוא שלל כעס כלפיה או רצון לשוב ולהיות עמה בקשר. שיחה של שירות המבחן עם המתלוננת העלתה פגיעה משמעותית שחוותה ממערכת היחסים עם הנאשם, והיא אישרה כי אין ביניהם כיום כל קשר.

בהתייחס לעבירות, נטה הנאשם להרחיק עצמו מן המיוחס לו, כשהשליך את האחריות למעשיו על התנהלותה של המתלוננת כלפיו ועל מצבו הרפואי אשר השפיע על שיקול דעתו והתנהלותו באירועים. הגם שהביע חרטה מילולית על מעשיו, היה ממוקד במחירים האישיים והמשפחתיים שהוא משלם על רקע מעורבותו בפלילים. כמו כן, לנוכח מצבו הרפואי, הביע הנאשם חשש מענישה בדרך של עבודות שירות או מאסר בפועל.

שירות המבחן התרשם מנאשם אשר תיפקד לאורך השנים באופן יציב מבחינה תעסוקתית, אולם על רקע ההתדרדרות במצבו הרפואי ופרישתו המוקדמת מהעבודה חלה הסלמה במערכת היחסים שלו עם המתלוננת. הנאשם עודדו מתקשה לקחת אחריות על ביצוע העבירות, להכיר בפגיעה שפגע במתלוננת, וכן להכיר בבעייתיות שבהתנהגותו שלו בעבירות. מנגד, מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, אשר לאורך השנים גילה יציבות בתעסוקה, וכיום אין בינו לבין המתלוננת כל קשר; כמו כן, התרשם שירות המבחן כי הנאשם ממוקד במצבו הבריאותי ואינו מבטא מחשבות נקמניות כלפי המתלוננת.

במכלול נסיבות אלה, נמנע שירות המבחן מהמלצה שיקומית-טיפולית. כן העריך כי הסיכון במצבו של הנאשם פחת, וכי לנוכח מצבו הבריאותי יתקשה לבצע ענישה כדוגמת צו של"צ או עבודות שירות; על כן, ממליץ שירות המבחן על הטלת מאסר על תנאי וקנס כספי.

ראיות לעונש

4. מטעם ההגנה לעניין העונש, העיד **אחיו של הנאשם, מר ש.ס..** העד מסר על נסיבות חיים משפחתיות קשות בהן גדלו הנאשם ואחיו, אשר התייתמו בגיל צעיר מהוריהם, ניצולי שואה. מאז שנות ה-40 לחייו התדרדר מצבו של של הנאשם בעקבות מחלתו. לפי הנתען הנאשם לא זכה

לתמיכה של בת זוגו, אחיו התגייסו לסייע לו, והם תומכים בו באופן יומיומי. מצבו הרפואי מורכב מאוד. מזה כ- 6 שנים הנאשם אינו מצוי בקשר עם המתלוננת.

ב"כ הנאשם הגיש מספר מסמכים רפואיים מן התקופה האחרונה בעניינו של הנאשם (סומנו טל/1 - טל/5); כן הגיש שתי חוות דעת בעניינו של הנאשם אשר נערכו לצורך הבקשות שהגיש לעיכוב ההליכים נגדו (טל/6-טל/7). לתוכנם של המסמכים אתייחס להלן.

טיעוני הצדדים לעונש

5. **ב"כ המאשימה** עמדה על נסיבות ביצוע העבירות, מעשי אלימות חמורים ואיומים שביצע הנאשם כלפי המתלוננת בתוך ביתה, תוך שגרם לה חבלה משמעותית, במהלך תקופה של כשנה. תוך שהפנתה לפסיקה, עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר. על רקע האמור בתסקיר שירות המבחן בדבר אי לקיחת אחריות של הנאשם על המעשים והפגיעה שגרם למתלוננת, סבורה המאשימה כי לא קיימת הלימה בין חומרת העבירות בהן הורשע לבין המלצת שירות המבחן על ענישה בדמות מאסר מותנה, הנסמכת רק על מצבו הרפואי של הנאשם. כן ציינה ב"כ המאשימה כי מצבו של הנאשם נבחן פעמיים על ידי המחלקה לעיכוב הליכים, ולא נמצא שיש במצבו כדי להצדיק עיכוב הליכים; כמו כן, מצבו הרפואי אינו נתון חדש, והיה ידוע גם בעת ביצוע העבירות. המאשימה שקלה את עובדת היעדר עבר פלילי לחובת הנאשם, העובדה כי הודה והביא לחסכון בזמן שיפוטי, נסיבות חייו, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות - ומנגד, את חומרת העבירות בהן הורשע; לנוכח מצבו הרפואי, סבורה המאשימה כי יש לחרוג במידת מה ממתחם הענישה בהתאם ל"הלכת לופוליאנסקי", ולהטיל על הנאשם עונש מאסר למשך 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות, וכן מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת.

6. **ב"כ הנאשם** טען כי יש לראות בעבירות כולן משום אירוע אחד, ולקבוע בגין מתחם ענישה כולל. תוך שהפנה לפסיקה, טען ב"כ הנאשם כי יש לקבוע מתחם ענישה אשר נע בין צו של"צ לבין מאסר לריצוי בעבודות שירות. כמו כן, הגם שאין להקל ראש בעבירות שביצע הנאשם, הרי שמדובר בעבירות שבוצעו על רקע הליך גירושין קשה, וכן הנאשם והמתלוננת נפרדו כבר לפני 6 שנים. בנוסף, מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי שגדל בנסיבות אישיות ומשפחתיות קשות; האירועים התרחשו לפני 6 שנים, ומאז לא נפתחו נגדו תיקים חדשים. מצבו הרפואי של הנאשם בכי רע, והחומר הרפואי שהוגש מלמד על אדם המצוי בסכנה ממשית לחייו. הנא מוכר כנכה בשיעור של 100%, ונדרש לסיוע בפעולות בסיסיות ויומיומיות. בנסיבות אלה, הנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות או של"צ. על רקע כל אלה, ולאור "הלכת לופוליאנסקי" (ע"פ 4456/14) ביקש ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בענישה שהיא בעיקרה צופה פני עתיד.

7. **הנאשם**, במסגרת דבריו לעונש, ציין כי אין לו כל מעורבות קודמת עם החוק; כן סיפר כי נסיבות חייו היו קשות מאוד; לאחר שהתדרדר מצבו הבריאותי, התקשה לתפקד ובהמשך פרש פרישה מוקדמת, ולטענתו לא זכה לתמיכתה של המתלוננת. לעניין העבירות מסר כי הוא "מצטער מכל הלב על כל מה שקרה וקרו הרבה דברים ואחד מושך את השני". כן מסר כי מאז הגירושין

ביניהם הנאשם אינו נמצא בכל קשר עם המתלוננת. לנוכח מצבו הרפואי, בעטיו הוא נזקק לסיוע קבוע של מטפלת מטעם ביטוח לאומי, ביקש הנאשם לאפשר לו "לסיים את החיים בשקט".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית בהתאם לעקרון ההלימה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג לחוק העונשין).

9. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הם שלומה, בטחונה ושלוות נפשה של המתלוננת. בתי המשפט עמדו, בהחלטות רבות, על חומרת התופעה של אלימות במשפחה על רקע מאפייניה, וכן על הצורך בענישה מחמירה בעבירות אלה:

"עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלוות חייו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג" (רע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל (11.4.19), פסקה 10).

"באלימות במשפחה, נגישותם של קרבות העבירה למערכת המשטרית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה" (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.07), פסקה 7).

10. הנאשם הורשע בביצוע עבירות אלימות נגד המתלוננת בשלושה מועדים שונים; בשניים מן המקרים תקף את המתלוננת תוך שגרם לה חבלה - באירוע השני חבלה משמעותית בדמות שבר באצבעה; באירוע נוסף ניסה לתקוף את המתלוננת בכך שהשליך לעברה כיסא, ובאחד המקרים נלוותה למעשה האלימות גם השמעת דברי איום. מדובר ברצף של מעשי אלימות אשר ביצע הנאשם כלפי בת זוגו בתוך ביתם המשותף.

11. מנעד הענישה בעבירות האלימות במשפחה הינו רחב, ומותנה במספר המעשים, טיבם,

נסיבותיהם, והנזק שנגרם בעטייהם. בחינת הענישה הנוהגת מעלה כי בעבירה אחת של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, קבעו בתי המשפט בדרך כלל מתחמי ענישה הנעים בין מאסר קצר אשר יכול וירוצה בעבודות שירות לבין מאסר מאחורי סורג ובריח; כאשר מדובר היה בריבוי מעשים, נקבעו מתחמי ענישה הנעים בין תקופות מאסר באורכים שונים, הכל בהתאם לנסיבות העניין:

מעשה אחד

א. רע"פ 7004/22 פלוני נ' מדינת ישראל (26.10.22): המבקש הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, בכך שהכה את בת זוגו במכת אגרוף לעינה וכתוצאה מכך נגרמה לה נפוחות. בית משפט השלום (ת"פ (ב"ש) 60810-05-17) קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר**, והשית על המבקש 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי (עפ"ג (ב"ש) 60324-06-22) דחה את ערעורו של המבקש נגד חומרת העונש, ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

ב. ת"פ 34838-02-21 (ראשל"צ) מדינת ישראל נ' דוידוביץ' (7.2.22): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש. במהלך ויכוח בין הנאשם למתלוננת, סטר הנאשם בחוזקה על לחייה של המתלוננת; כתוצאה מכך נגרמה לה אדמומית בלחיה, שנעלמה עשר דקות לאחר מכן. בית המשפט קבע **מתחם ענישה הנע בין חודש אחד ל- 8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות**, וגזר על הנאשם עונש המצוי בתחתית המתחם.

ג. ת"פ (ת"א) 5848-11-22 מדינת ישראל נ' פלוני (12.11.24): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה. על רקע ויכוח בין בני הזוג, במהלכו גידפה אותו המתלוננת, תקף אותה הנאשם במכות אגרוף לפניה ולגופה תוך כך שהוא נוהג ברכב. במעשיו גרם לה חתך מדמם בשפתיה וחבלות נוספות בפניה. בית המשפט קבע **מתחם ענישה הנע בין 4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר**, וגזר על הנאשם עונש של 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ד. ת"פ (ב"ש) 1529-12-23 מדינת ישראל נ' פלוני (21.5.24): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפת חבלנית של בת זוג. על רקע ויכוח ביניהם, השליך הנאשם על פניה של המתלוננת מגב קטן עשוי ברזל אשר פגע בעינה השמאלית, ונגרמו לה נפוחות ואדמומיות. בית המשפט קבע **מתחם ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 15 חודשי מאסר בפועל**, וגזר על הנאשם עונש של 7 חודשי מאסר בפועל שירותו בעבודות שירות.

ה. ת"פ (פ"ת) 25769-05-22 מדינת ישראל נ' פלוני (26.12.22): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג. הנאשם הכה במתלוננת באמצעות ידיו בפניה וכתוצאה מכך היא נפלה ארצה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת חבלה בדמות רגישות וכאב לכל אורך ידה, והמטומה מתחת לעינה. בית המשפט קבע **מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לשנת מאסר בפועל**, וגזר על הנאשם חמישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ריבוי מעשים

- ו. רע"פ 643/24 **חודס נ' מדינת ישראל** (29.1.24): הנאשם הורשע בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ותקיפה סתם כלפי בת זוג; באירוע אחד, במהלך ויכוח בין השניים, תקף הנאשם את המתלוננת באמצעות מכת אגרוף בפניה; באירוע שני, משך בשערות ראשה של המתלוננת והכה אותה באגרופים, וחדל ממעשיו רק לאחר התערבות שכנה ששמעה את צעקותיה של המתלוננת. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חבלות. **נקבע מתחם ענישה הנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר**, ועל הנאשם הוטל עונש של 11 חודשי מאסר. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.
- ז. עפ"ג (מרכז) 13358-03-22 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.7.22): הנאשם הורשע בביצוע שלוש עבירות של תקיפת בן זוג, עבירה אחת של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבן זוג, עבירה אחת של אימים ועבירה אחת של היזק לרכוש במזיד. בשלושה מן האירועים סטר הנאשם למתלוננת, משך בשיערה, ודחף אותה; באירוע נוסף, דחף את המתלוננת, סטר לה, ירק בפניה, ונשך אותה בפניה באופן שהסב לה חבלה. **בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין שנה לשנתיים מאסר בפועל** וגזר על הנאשם עונש של שנה מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי אישר את מתחם העונש שנקבע אולם סטה ממנו מטעמי שיקום, וגזר על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.
- ח. עפ"ג (ב"ש) 65134-11-21 **מדינת ישראל נ' אלהוזיל** (14.4.22): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבן זוג ותקיפה סתם של בת זוג. באירוע אחד תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהיכה אותה במכות אגרוף, בעט בידה וברגלה, וגרם לה לחבלות של ממש בדמות שטפי דם בזרועה השמאלית. בהמשך אותו יום תקף הנאשם את המתלוננת בכך שחנק אותה בצווארה, היכה אותה ברגליה, וגרם לה לחבלות של ממש בדמות שריטות. במועד אחר, סטר הנאשם למתלוננת והכה אותה במכות אגרוף. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, **קבע כי בנסיבות אלה מתחייבת ענישה הכוללת מאסר בפועל, ולכל הפחות כזו שניתן יהיה לרצות בעבודות שירות**, והטיל על הנאשם עונש מאסר בן 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות.
- ט. ת"פ (רח') 43612-12-20 **מדינת ישראל נ' פלוני** (19.2.24) - אליו הפנתה המאשימה: הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, שתי עבירות של תקיפת בת זוג, ובשתי עבירות של אימים. באירוע אחד דחף הנאשם את המתלוננת על כיסא, אחז בצווארה ושרט אותה בפניה. כתוצאה מהמעשים נגרמו למתלוננת חבלות בגופה. באירוע שני, איים הנאשם על המתלוננת כי ירצח אותה. באירוע שלישי אחז בצווארה ואיים כי ישחט אותה; באירוע רביעי דחף אותה פעמיים. **בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 12 ל- 28 חודשי מאסר**, ותוך סטייה ממנו, בין היתר משיקולי שיקום, גזר על הנאשם מאסר למשך 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות.
12. אין בידי לקבל את עמדת ב"כ הנאשם כי יש לקבוע בגין העבירות דן מתחם הנע בין עונש של של"צ לבין ענישה בעבודות שירות; זאת, אף לאחר שעיינתי בפסיקה שהגיש ואשר התייחסה לעבירה אחת של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש (בחלק מן המקרים, בצירוף עבירה אחרת): בע"פ (י-ם) 10709-06-13 אכן הורה בית המשפט על ביטול ההרשעה, אולם מדובר

בהחלטה שניתנה בנסיבותיו הייחודיות של הנאשם, ואינה מעידה על מדיניות הפסיקה הנוהגת; בת"פ (ק"ג) 67848-06-17 קבע בית המשפט מתחם ענישה הנע בין מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין מאסר לריצוי מאחורי סורג וברית, אולם סטה ממנו לנוכח מצב הרפואי ומשיקולי שיקום; גם בת"פ (ת"א) 813-07-15 קבע בית המשפט מתחם דומה, וסטה ממנו משיקולי שיקום.

13. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע כי מדובר באירוע אחד אשר יש לקבוע בגינו מתחם ענישה אחד; המאשימה לא חלקה על כך. מכל מקום, בנסיבות העניין יש להתחשב בריבוי המעשים המרכיבים את האירוע, שכן "**לעתים, העובדה שהאירוע כולל כמה מעשים יכולה לשוות לו מידה נוספת של חומרה**" (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14), פסקה 10 לחוות דעתה של כב' השופטת ברק ארז).

14. סיכומי של דבר, בשים לב לריבוי המעשים, טיבם ונסיבותיהם, החבלות שגרם הנאשם למתלוננת - בפרט באישום הרביעי, וכן על רקע הפסיקה הנוהגת והערכים החברתיים בהם פגע הנאשם - מקובל עלי כעקרון מתחם הענישה לו טענה המאשימה; אני קובע כי **מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לתקופה של 12 חודשים לבין מאסר למשך 24 חודשים.**

סטייה ממתחם העונש ההולם בהתאם ל"הלכת לופוליאנסקי"

15. במוקד טיעוני ההגנה עמדו נסיבותיו הרפואיות של הנאשם, בעטין ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור עליו ענישה שעיקרה מאסר מותנה. המאשימה, אשר בתחילה עתרה לעונש מאסר מאחורי סורג וברית, מיתנה את עמדתה העונשית והיא מסכימה עתה לחריגה ממתחם העונש ההולם על רקע נסיבותיו הרפואיות של הנאשם, בדרך בה יוטל עליו עונש מאסר למשך 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות.

16. בע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל (29.12.15), נקבעה - במסגרת ע"פ 5669/14 - ההלכה המוכרת במקומותינו כ"**הלכת לופוליאנסקי**" (פסקאן 225-196 לחוות דעתו של כב' השופט פוגלמן). בית המשפט העליון קבע כי לנוכח עקרון המידתית בענישה - כלומר מתוך מטרה כי הפגיעה שבשימוש בסנקציה הפלילית תיעשה במידה שאינה עולה על הנדרש - ראוי שבמקרים חריגים וקיצוניים ניתן יהיה לחרוג ממתחם הענישה אף במקרים שאינם נופלים לחריג השיקום, וזאת נוכח שיקולי צדק.

בית המשפט הבהיר כי הכרעתו מתמקדת במקרים בהם "ענישה מאחורי סורג וברית עלולה לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו של נאשם שהורשע בדין" (פסקה 220), וכי מדובר בפתח צר אשר שמור למקרים חריגים בלבד. בעניין זה על בית המשפט לאזן בין טעמי הצדק המצדיקים חריגה מן המתחם, לבין חומרת המעשים בהם הורשע הנאשם. תוצאת האיזון עשויה להיות גזירת מאסר בפועל הנמוך מתחתית המתחם שנקבע או הימנעות מהשתת מאסר בפועל, גם כאשר תחתית מתחם העונש ההולם כוללת מאסר בפועל - הכל לפי נסיבות המקרה.

17. אקדים ואומר כי מטיעוני ההגנה - אשר נתמכו בשורה של מסמכים שהוגשו על ידי הסניגור - שוכנעתי כי לנוכח מצבו הרפואי החריג של הנאשם בא עניינו בגדרו של הנתב הצר אשר נסלל בפסיקת בית המשפט העליון והמאפשר חריגה ממתחם הענישה ההולם משיקולי צדק; כמו כן, מצאתי לאמץ בעניינו של הנאשם את המלצת שירות המבחן בדבר הטלת ענישה צופה עתיד. אנמק.

18. במסגרת מסמך של שירותי בריאות כללית מחודש מרץ 2024 פורטה רשימה ארוכה של תחלואיו של הנאשם, בהן אי ספיקת לב עם תפקוד לבבי ירוד, והמלצה לספק לו מחולל חמצן ביתי; כן צוין כי הוא נוטל באופן קבוע תרופות רבות (טל/2). על תפקודו הלבבי הירוד מלמד גם המסמך טל/3 מחודש פברואר 2025; כך גם המסמך טל/4 מחודש ינואר 2025, המלמד על אשפוזים קודמים. במסגרת מסמך טל/5 פורטו עשרות אבחונים רפואיים עדכניים וכן תרופות רבות להן נזקק הנאשם באופן קבוע.

19. כן הגיש ב"כ הנאשם שתי חוות דעת רפואיות שנערכו על ידי קרדיולוג מומחה לצורך בקשות שהגיש הנאשם לעיכוב ההליכים נגדו (טל/6 מחודש דצמבר 2021, וטל/7 מחודש יולי 2023). בחוות הדעת מפורטת תולדותיה של מחלת הדם הכללית ממנה סובל הנאשם מזה 30 שנה, וכן טיפולים ואשפוזים שעבר.

בחוות הדעת מחודש דצמבר 2021 (טל/6) נקבע כי הנאשם סובל מ"קיצור חמור בתוחלת חייו הצפויה", אשר עומדת סטטיסטית על מספר חודשים בלבד. עוד צוין כי אירועי דחק נפשי מחמירים את הסיכון במצבו;

בחוות הדעת מחודש יולי 2023 (טל/7) צוין כי מצבו הרפואי והתפקודי של הנאשם בכי רע, חלה החמרה קשה במצבו בשנים האחרונות, תוחלת חייו הצפויה קצרה משמעותית ועומדת - סטטיסטית - על מספר חודשים, וכי "כל אירוע של דחק גופני או נפשי עלול להיות איום קטלני עבורו".

20. הנה כי כן, מן המסמכים שהוגשו עולה כי מצבו הרפואי של הנאשם קשה, מורכב מאד ואף רעוע; בין היתר, עלה כי מצבו הוחמר בשנים האחרונות, עובדה המשפיעה לרעה על תוחלת חייו הצפויה. כן צוין כי אירועי דחק נפשי עשויים להחמיר עוד יותר את הסיכון במצבו.

21. כאמור לעיל, אף המאשימה מסכימה כי יש מקום לחרוג ממתחם הענישה ההולם, אולם עומדת על מאסר לריצוי בעבודות שירות. בהינתן עמדתה העונשית הנוכחית של המאשימה אשר אינה עותרת עוד למאסר ממש, יש לתת את הדעת גם לקושי הברור הכרוך באפשרות הריצוי של עבודות שירות או של"צ על ידי נאשם המצוי במצב סיעודי ונדרש לסיוע של מטפל בפעולות יומיומיות, כפי שעולה מאישור הביטוח הלאומי טל/1, ומעדותו של אחיו. בנסיבות אלה מקובלת עלי עמדת שירות המבחן לפיה לנוכח מצבו הבריאותי, יתקשה הנאשם לבצע ענישה בדמות עבודות שירות או של"צ.

22. אכן, מתסקיר שירות המבחן שהוגש עולה כי הנאשם אינו לוקח אחריות של ממש על ביצוע העבירות בהן הורשע, ומשליך אותה על התנהלות המתלוננת; מן התסקיר עולה גם הפגיעה המשמעותית שפגע הנאשם במתלוננת, אשר השלכותיה הקשות מלוות אותה עד היום.

23. עם זאת, נתונים אחרים בעניינו של הנאשם, חלקם עולים אף הם מן התסקיר, תומכים בעתירת הנאשם להקלה בעונשו. מובן שאין בנתונים אלה כשלעצמם כדי להצדיק חריגה ממתחם הענישה, אולם בהינתן מצבו הרפואי הנכנס לגדריה הצרים של "הלכת לופוליאנסקי", יש בהם כדי לחזק את המסקנה בדבר חריגה ממתחם העונש ההולם. כך לגבי חלוף הזמן הניכר מאז ביצוע העבירות - כ- 6-7 שנים; העובדה כי הנאשם התגרש מן המתלוננת, ואינו מצוי עמה בכל קשר מזה שנים; כי מטבע הדברים הסיכון במצבו פחת, וכעולה מן התסקיר הוא אינו עסוק במתלוננת; היעדר עבר פלילי או תיקים חדשים שנפתחו נגדו; נסיבותיו האישיות-משפחתיות המורכבות; וכי מדובר בנאשם אשר הודה במשפטו, הביע חרטה, חסך את עדותה של המתלוננת והביא לחסכון בזמן שיפוטי.

24. המאשימה טענה כי אין מקום להיעתר לעמדת ב"כ הנאשם לנוכח העובדה כי שתי בקשות לעיכוב הליכים שהגיש - נדחו, כאשר לא נמצא שיש במצבו כדי להצדיק עיכוב הליכים. אין בידי לקבל עמדה זו. ראשית, מובן שבית המשפט אינו כפוף לעמדתה של הרשות המבצעת אשר דחתה בקשה לעיכוב הליכים; שנית, אין דינה של החלטה לעכב את הליכים, אשר מפסיקה את ההליך הפלילי, כדין הליך פלילי שבסופו הרשעה, אף אם תוצאתו ענישה מקלה.

25. צודקת המאשימה כי לא קיימת הלימה בין חומרת העבירות אותן ביצע הנאשם לבין המלצת שירות המבחן בדבר העונש שיושת עליו; עם זאת, בנסיבותיו החריגות של הנאשם נסוג עקרון ההלימה - שהוא העקרון המנחה בענישה לפי סעיף 40ב חוק העונשין - מפני השיקולים הקשורים במצבו הרפואי החריג של הנאשם, ובהתאם לכך ייגזר עונשו.

מכל המקובץ לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **3 חודשי מאסר על תנאי**, שלא יעבור תוך 3 שנים מהיום עבירת איומים או עבירת אלימות מסוג עוון.

ב. **6 חודשי מאסר על תנאי**, שלא יעבור תוך 3 שנים מהיום עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. **פיצוי למתלוננת בסך 3,000 ש"ח**. הפיצוי ישולם עד ליום 1.9.25 ויועבר למתלוננת בהתאם לפרטים שיימסרו תוך 14 יום ע"י המאשימה על גבי טופס "פרטי ניזוק".

ד. **התחייבות בסך 5,000 ₪** להימנע במשך שלוש שנים מיום החתימה על ההתחייבות מביצוע עבירת אלימות נגד הגוף. הנאשם יצהיר על התחייבותו לפני עוד היום, שאם לא כן, ירצה תקופת מאסר בת 5 ימים.

צו כללי לטיפול מוצגים, על פי כל דין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ד תמוז תשפ"ה, 10 יולי 2025, במעמד הצדדים.